

Bruxelles, 14 martie 2025
(OR. en)

6934/25

ENV 140
CLIMA 64
COMPET 141
IND 69
FIN 287
ENER 67

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Nr. doc. Csie:	6515/25
Subiect:	Dimensiunea de mediu a Pactului pentru o industrie curată – Schimb de opinii

1. Pentru a ghida schimbul de opinii referitor la subiectul sus-menționat, care va avea loc în cadrul reuniunii Consiliului (Mediu) din 27 martie 2025, președinția a pregătit nota și întrebările pentru miniștri care figurează în anexă.
2. Comitetul Reprezentanților Permanenți este invitat să ia act de nota și de întrebările președinției și să le transmită Consiliului în vederea schimbului de opinii.

Dimensiunea de mediu a Pactului pentru o industrie curată**- Schimb de opinii -****Introducere**

În concluziile sale din aprilie 2024¹, Consiliul European a solicitat un nou pact european pentru competitivitate. Solicitarea a fost reiterată în Declarația de la Budapesta privind noul pact pentru competitivitatea europeană, adoptată de liderii UE în noiembrie 2024. În conformitate cu orientările politice pentru perioada 2024-2029 și inspirată de constatările rapoartelor realizate de Enrico Letta și Mario Draghi, Comisia Europeană a publicat, la 29 ianuarie 2025, comunicarea sa intitulată „O busolă pentru competitivitatea UE”². Comunicarea prezintă o serie de inițiative având ca scop eliminarea decalajului în materie de inovare, elaborarea unei foi de parcurs comune pentru decarbonizare și competitivitate, precum și pentru reducerea dependențelor excesive și pentru creșterea independenței energetice și a securității economice.

Comunicarea „Pactul pentru o industrie curată: o foaie de parcurs comună pentru competitivitate și decarbonizare”³, publicată de Comisie la 26 februarie 2025, este una dintre inițiativele emblematice enumerate în Busola pentru competitivitate. Pactul pentru o industrie curată urmărește să asigure pentru UE un rol de centru competitiv și atractiv pentru producție prin promovarea tehnologiilor curate și a modelelor de afaceri circulare.

Un plan comun privind competitivitatea și decarbonizarea

În această eră a tensiunilor geopolitice tot mai mari, a creșterii economice lente și a concurenței tehnologice, UE trebuie să ofere urgent industriei sale argumente economice solide pentru investiții în decarbonizare și să abordeze provocările cu care se confruntă sectorul tehnologiilor curate și industriile mari consumatoare de energie. Obiectivul UE de a deveni o economie neutră din punct de vedere climatic până în 2050 trebuie să fie însoțit de un cadru previzibil pentru industrii, care să le asigure competitivitatea și să consolideze reziliența economică.

¹ EUCO 12/24.

² 5785/25.

³ 6515/25.

Pactul pentru o industrie curată prezintă acțiuni menite să transforme decarbonizarea într-un vector de creștere pentru industriile europene, prin asigurarea integrării solide a acestora cu politica industrială, economică, comercială și cu cea din domeniul concurenței. Pentru a construi argumente economice, au fost identificați șase factori determinanți privind energia la prețuri accesibile, piețele-lider, finanțarea, circularitatea și accesul la materiale, piețele mondiale, precum și parteneriatele internaționale și competențele.

În ceea ce privește accesul la **energie la prețuri accesibile** și pe baza Planului de acțiune privind energia la prețuri accesibile⁴, Pactul pentru o industrie curată subliniază, printre altele, importanța introducerii energiei din surse regenerabile, a promovării contractelor de achiziție de energie electrică și a contractelor pentru diferență, precum și punerii unui accent continuu pe autorizare, inclusiv în industrie.

Pentru a crea **piețe-lider puternice** pentru tehnologiile curate europene și produsele decarbonizate, sunt necesare măsuri concrete atât în ceea ce privește oferta, cât și cererea. Gestionarea industrială a carbonului poate contribui la decarbonizarea proceselor de producție în sectoarele industriale care sunt importante pentru economia europeană, venind în completarea altor eforturi de decarbonizare. UE dispune deja de o serie de politici care sprijină captarea dioxidului de carbon, inclusiv în temeiul Directivei ETS⁵ și al Directivei CSC⁶. În plus, pentru a accelera proiectele de captare și stocare a dioxidului de carbon, Regulamentul privind industria „zero net”⁷ stabilește un obiectiv la nivelul UE de a atinge o capacitate anuală de stocare a CO₂ de 50 de milioane de tone până în 2030. În plus, prin stabilirea unor criterii de calitate ale UE și instituirea unor procese de monitorizare și raportare, se preconizează că Regulamentul CRCF⁸ va stimula investițiile în tehnologii inovatoare de eliminare a dioxidului de carbon. Cu toate acestea, UE va trebui să își intensifice în mod semnificativ eforturile pentru a valorifica întregul potențial al tehnologiilor industriale de eliminare a dioxidului de carbon.

⁴ 6601/25.

⁵ Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unei scheme de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (JO L 275, 25.10.2003, p. 32).

⁶ Directiva 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind stocarea geologică a dioxidului de carbon și de modificare a Directivei 85/337/CEE a Consiliului, precum și a Directivelor 2000/60/CE, 2001/80/CE, 2004/35/CE, 2006/12/CE, 2008/1/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO L 140, 5.6.2009, p. 114).

⁷ Regulamentul (UE) 2024/1735 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unui cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului european de producere de tehnologii „zero net” și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724 (JO L, 2024/1735, 28.6.2024).

⁸ Regulamentul (UE) 2024/3012 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2024 de instituire a unui cadru de certificare al Uniunii pentru absorbțiile permanente de carbon, agricultura carbonului și stocarea carbonului în produse (JO L, 2024/3012, 6.12.2024).

Se preconizează că punerea în aplicare a Strategiei de gestionare industrială a carbonului⁹ va facilita dezvoltarea unei **piețe pentru carbonul captat și eliminările permanente de carbon** și va sprijini utilizarea carbonului captat într-o gamă mai largă de produse. Viitorul act legislativ privind accelerarea decarbonizării industriale va propune o etichetă voluntară referitoare la intensitatea carbonului pentru produsele industriale, începând cu oțelul. Împreună cu revizuirea cadrului privind achizițiile publice, acesta va propune, de asemenea, criterii specifice menite să sporească cererea de produse decarbonizate pe piață, cu criterii de preferință europeană. De asemenea, Comisia va începe să lucreze la simplificarea și armonizarea **metodologiilor de contabilizare a carbonului**, pentru a sprijini dezvoltarea de produse curate.

Tranziția către o economie curată necesită **investiții semnificative** și, pe lângă finanțarea din surse publice, mobilizarea capitalului privat va fi esențială. Comisia va propune înființarea unei bănci de decarbonizare industrială, cu scopul de a mobiliza 100 de miliarde EUR, pe baza finanțării din resursele existente ale Fondului pentru inovare și a veniturilor suplimentare din anumite părți ale ETS, precum și din InvestEU și din resursele voluntare ale statelor membre. Aceasta se va baza pe o selecție concurențială, inclusiv prin contracte pentru diferență în materie de carbon, asigurând în același timp o distribuție echitabilă a sprijinului între statele membre.

Un mecanism de ajustare a carbonului la frontieră (CBAM) eficace este crucial pentru **protejarea industriilor UE care fac obiectul EU ETS** împotriva concurenței neloiale și pentru asigurarea **unor condiții de concurență echitabile, oferind totodată stimulente pentru stabilirea prețului carbonului la nivel mondial**. Propunerea de regulament de simplificare și consolidare a mecanismului de ajustare a carbonului la frontieră¹⁰ va fi urmată, în cursul anului 2025, de o revizuire cuprinzătoare a funcționării CBAM, care va evalua dacă acesta ar trebui extins la alte sectoare și produse din aval și va avea în vedere problema relocării emisiilor de dioxid de carbon în cazul mărfurilor exportate.

Obiectivul Pactului pentru o industrie curată de a realiza decarbonizarea, consolidând în același timp competitivitatea, necesită asigurarea **previzibilității în materie de reglementare pentru industrii**. Prin urmare, UE trebuie să se asigure că instrumentele, normele și finanțarea de mediu sunt bine concepute și revizuite într-un mod previzibil pentru industriile europene, pentru a proteja investițiile și a permite planificarea pe termen lung a întreprinderilor.

⁹ 6306/24.

¹⁰ 6609/25.

Circularitatea în centrul decarbonizării

Tranziția către o economie circulară nu numai că aduce beneficii pentru mediu și sprijină decarbonizarea, ci poate, de asemenea, **să reducă dependența UE** de furnizorii externi de materii prime și să îmbunătățească accesibilitatea materialelor esențiale, inclusiv sub aspectul prețurilor. Sectorul reciclării și refabricării din Europa este în creștere rapidă: se estimează că potențialul circular al pieței europene a refabricării va crește de la valoarea sa actuală de 31 de miliarde EUR calculată în 2022 la 100 de miliarde EUR până în 2030, creând astfel 500 000 de noi locuri de muncă.

Recent a fost instituit un cadru de reglementare amplu pentru a stimula circularitatea și a facilita gestionarea deșeurilor ca resursă în Europa. Regulamentul privind proiectarea ecologică a produselor sustenabile¹¹ urmărește să îmbunătățească circularitatea, performanța energetică, posibilitatea de reciclare și sustenabilitatea produselor introduse pe piața UE prin stabilirea unor cerințe în materie de proiectare ecologică, eventual pentru aproape toate produsele fizice. În plus, acte legislative recente dedicate anumitor produse, inclusiv Regulamentul privind bateriile¹² și Regulamentul privind ambalajele și deșeurile de ambalaje¹³, au stabilit obiective obligatorii privind conținutul reciclat pentru diferite materiale, asigurând în același timp că produsele introduse pe piața UE sunt reciclabile într-o măsură foarte ridicată. În cele din urmă, Actul privind materiile prime critice¹⁴ conține măsuri de îmbunătățire a colectării și reciclării deșeurilor cu conținut ridicat de materii prime critice. În completarea acestuia, există recenta revizuire a Regulamentului privind transferurile de deșeuri¹⁵, care urmărește să faciliteze în mod semnificativ transportul deșeurilor destinate reciclării în interiorul UE, restricționând în același timp exportul de deșeuri în afara OCDE pentru a preveni pierderea de materiale secundare valoroase.

¹¹ Regulamentul (UE) 2024/1781 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică pentru produsele sustenabile, de modificare a Directivei (UE) 2020/1828 și a Regulamentului (UE) 2023/1542 și de abrogare a Directivei 2009/125/CE.

¹² Regulamentul (UE) 2023/1542 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iulie 2023 privind bateriile și deșeurile de baterii, de modificare a Directivei 2008/98/CE și a Regulamentului (UE) 2019/1020 și de abrogare a Directivei 2006/66/CE.

¹³ Regulamentul (UE) 2025/40 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 decembrie 2024 privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1020 și a Directivei (UE) 2019/904 și de abrogare a Directivei 94/62/CE.

¹⁴ Regulamentul (UE) 2024/1252 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 și (UE) 2019/1020.

¹⁵ Regulamentul (UE) 2024/1157 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 privind transferurile de deșeuri, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1257/2013 și (UE) 2020/1056 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006.

Cu toate acestea, tranziția către o economie circulară rămâne îngreunată de **blocajele de pe piețele produselor și materialelor circulare**. Prin urmare, este necesar să se stimuleze piața prin stimularea atât a ofertei de materiale reciclate de calitate, cât și a cererii de materii prime secundare. Comisia propune, în Pactul pentru o industrie curată, să se abordeze această problemă printr-o combinație de măsuri legislative – adoptarea unui act legislativ privind economia circulară – și alte inițiative, cum ar fi înființarea unui Centru pentru materii prime critice și a unor centre transregionale pentru circularitate.

Întrebări pentru miniștri:

- Considerați că acțiunile propuse în Pactul pentru o industrie curată pot sprijini suficient industriile UE să rămână competitive și să efectueze o tranziție către zero net? Estimați că sunt necesare acțiuni suplimentare?
 - Cum vedeți contribuția Fondului pentru inovare și a preconizatei Bănci de decarbonizare industrială la aceste obiective?
 - Ce provocări și obstacole rămân pe calea către o economie europeană circulară? Există lacune în legislație care ar trebui abordate pentru a extinde masiv reutilizarea, refabricarea și reciclarea și pentru a crea o piață prosperă pentru produsele și materialele secundare?
-